

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 februarie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2015, declarate de către avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului și inculpatul

Dadu Valeriu Nicolae, născut la 12 iulie 1969,
originar din s.Căzănești, r-nul Telenești și domiciliat
în mun.Chișinău, bd.Moscovei 16, ap.127.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 17.10.2013 - 23.04.2015,

2. Instanța de apel: 28.05.2015 - 30.10.2015,

3. Instanța de recurs: 22.01.2016 - 24.02.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ciocana, mun.Chișinău din 23 aprilie 2015, Dadu Valeriu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

În temeiul art.85, 87 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Centru, mun.Chișinău din 08 decembrie 2011, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executarea ei în penitenciar de tip deschis și amendă în mărime de 250 unități convenționale, ce constituie 5000 lei, care se va executa de sine stătător.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la Dadu Valeriu în beneficiul părții vătămate Ciubotaru Vladimir a prejudiciului material în sumă de 2659,25 lei și a prejudiciului moral în sumă de 7000 lei, iar în total în sumă de 9659,25 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Dadu Valeriu, la 02 iunie 2013, aproximativ la ora 16.00, conducînd automobilul de model „Mercedes E200”, cu n/î KRN 505 fără permis de conducere, de care a fost privat pe un termen de 2 ani, și, deplasîndu-se pe str.Vadul-lui-Vodă în direcția str.M.Sadoveanu spre str.T.Vladimirescu, mun.Chișinău, ajungînd în apropierea stației de deservire tehnică „Formula 1” din str.Vadul-lui-Vodă, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat pct.46 lit.a) și pct.45 alin.1, 2 din Regulamentul Circulației Rutiere și, ca urmare, a comis tamponarea pietonului Ciubotaru Vladimir, care neregulamentar traversa carosabilul de la stînga spre dreapta conform direcției de deplasare a autoturismului condus de Dadu Valeriu, în rezultatul cărui fapt pietonului i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1438/D din 29.07.2013, fractură închisă cominutivă a masivului trohanterian pe dreapta cu deplasarea fragmentelor, care se califică ca vătămări corporale grave.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că pe parcursul examinării cauzei nu s-a demonstrat cu certitudine vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate; instanța la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație declarațiile părții vătămate care însăși a indicat că în locul unde intenționa să traverseze carosabilul nu este amplasată trecere de pietoni; nu s-a luat în considerație faptul că partea vătămată era în stare de ebrietate; conform materialelor cauzei nu este indicat nici un act sau mărturie ori alte constatări științifice ce ar proba existența vitezei exagerate a automobilului condus de inculpat; declarațiile martorului D.Ciorescu vin în contradicție cu declarațiile părții vătămate, astfel că prima instanță nu a analizat sub toate aspectele probele prezentate și cercetate în ședința de judecată, din punct de vedere a coroborării lor și nu a apreciat probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, în mod obiectiv.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului V.Ropot în numele inculpatului.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, iar acțiunile lui corect au fost încadrate în prevederile art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, concluziile date fiind bazate pe declarațiile părții vătămate V.Ciubotaru, a martorilor V.Rabaca, V.Lungu și actele cauzei – procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.06.2013, rapoartele de expertiză nr.1438/D din 29.07.2013 și nr.6783/D din 24.09.2013.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele apărării cu privire la achitarea inculpatului, pe motiv că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii imputate, deoarece aceste motive sînt o încercare de a duce instanța în eroare și o posibilă evitare a răspunderii meritate de către inculpat, care a înaintat versiunea, precum că partea vătămată singur a căzut pe carosabil, iar el a condus automobilul cu viteza de 20-30-38 km și că a observat pietonul în apropiere de el, ceea ce se combate prin probele cauzei.

La fel, instanța de apel a menționat că din probele expuse mai sus este cert dovedit că inculpatul a observat pietonul cu mult timp înainte de frînare și despre faptul și modul deplasării pietonului el s-a expus în glas în prezența pasagerului - martorului V.Rabaca, însă nu a întreprins careva măsuri pentru stoparea din timp a automobilului, ci a continuat mișcarea și doar atunci cînd s-a apropiat de pieton, a frînat brusc.

5. Împotriva hotărîrilor nominalizate au declarat recursuri ordinare avocatul V.Ropot și inculpatul V.Dadu, care au solicitat:

- avocatul în numele inculpatului care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că lipsesc probe ce ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate; în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, deoarece acesta nu putea și nici nu avea cum să prevadă faptul că partea vătămată va începe spontan să fugă pe carosabil cu 2 metri înaintea mijlocului de transport; declarațiile părții vătămate urmau a fi apreciate critic, deoarece vin în contradicție cu cele ale martorilor și ale inculpatului; instanța nu a apreciat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei și concludenței, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și a dat o apreciere greșită acestora; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a adoptat o hotărîre ce nu cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția, astfel nu a fost soluționat fondul cauzei;

- inculpatul, casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că nu a fost demonstrată vinovăția lui de comiterea infracțiunii imputate, nu este de

acord cu admiterea acțiunii civile, din motiv că partea vătămată nu a prezentat probe certe în confirmarea pagubei materiale, astfel că suma încasată este exagerată.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat respingerea recursurilor ca fiind inadmisibile, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu privire la recursul ordinar declarat de către avocatului V.Ropot.

Recurentul în recurs a invocat ca temeiuri de casare a hotărîrilor judecătorești art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Astfel, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri cînd s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Instanțele de fond, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, și anume declarațiile părții vătămate V.Ciubotaru, a martorilor V.Rabaca, V.Lungu și actele cauzei - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 02.06.2013, rapoartele de expertiză nr.1438/D din 29.07.2013 și nr.6783/D din 24.09.2013.

Toate aceste probe au fost verificate sub aspectul pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, conform cărora cert s-a constatat faptul săvîrșirii de către V.Dadu a infracțiunii imputate, astfel concluzia despre vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(3) lit.a) Cod penal, este justă și întemeiată.

Prezența în acțiunile inculpatului atît a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii menționate, cît și a celor care caracterizează latura subiectivă a acesteia, a fost demonstrată prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor de judecată.

Argumentele recurentului, precum că instanțele de fond la pronunțarea hotărîrilor au luat în considerație doar declarațiile părții vătămate, sînt neîntemeiate, deoarece se combat prin probele cercetate și verificate de instanțele de fond. Astfel, instanțele și-au bazat concluziile privind vinovăția inculpatului reieșind din probele administrate și cercetate în ședințele de judecată, și anume declarațiile atît ale părții vătămate V.Ciubotaru, cît și a martorului V.Rabaca, care a declarat că aflîndu-se în automobil pe bancheta din spate, a auzit cuvintele șoferului referitor la pietonul ce a început să traverseze strada și a observat cum din partea stîngă spre dreapta un pieton a început a traversa strada mergînd în grabă pe carosabil, iar cînd a ajuns aproximativ la 2-3 metri pînă la bordură, șoferul a frînat brusc, tamponîndu-l cu colțul din stînga a barei de protecție din față.

Prin urmare, cert s-a constatat că V.Dadu, care a observat pietonul ce începuse a traversa strada, nu a întreprins careva măsuri pentru stoparea din timp a automobilului și evitarea impactului, dar a continuat mișcarea și doar atunci cînd s-a apropiat de pieton, a frînat brusc, tamponîndu-l. Mai mult, potrivit raportului de expertiză auto-tehnică nr.6783 din 24.09.2013, s-a constatat că, în cazul în care V.Dadu a condus automobilul cu vireza de 15-20 km/oră, astfel

cum dînsul a indicat, acesta dispunea de posibilitatea tehnică de evitare a tamponării pietonului, aplicînd frînarea.

Astfel, instanța de recurs atestă că argumentele recurentului, precum că nu a fost dovedită vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, nu pot fi reținute, dat fiind că instanțele de fond corect au conchis că prin probele sus menționate se confirmă vinovăția acestuia în încălcarea prevederilor Regulamentului Circulației Rutiere, care au dus la tamponarea părții vătămate și cauzarea vătămarilor corporale grave acestuia.

Argumentele recurentului referitor la achitarea inculpatului, pe motivul încălcării de către partea vătămată a prevederilor art.114 din Regulamentul Circulației Rutiere, nu pot fi reținut, dat fiind că potrivit legislației în vigoare, nu poate fi temei de eliberare a conducătorului auto de răspundere penală în cazul în care în acțiunile lui există componenta infracțiunii, chiar și în cazul în care regulile circulației rutiere au fost încălcate și de către pieton (pătimit). Asemenea circumstanțe pot fi luate în considerație de către instanța de judecată doar ca circumstanțe atenuante.

După cum rezultă din hotărîrile atacate, instanțele de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, au luat în considerație faptul că partea vătămată a trecut neregulamentar strada, ce a contribuit la comiterea infracțiunii, reținînd, în temeiul art.76 Cod penal, circumstanța dată ca una ce atenuază răspunderea penală.

Totodată, Colegiul penal atestă că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat nu echivalează cu achitarea sa, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvîrșirea infracțiunii imputate.

Astfel, analizînd materialele cauzei și hotărîrile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acestora. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

La aplicarea pedepsei inculpatului s-a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana inculpatului, de circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei, fiindu-i aplicată o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu normele penale în baza cărora a fost condamnat.

Cu privire la recursul ordinar declarat de inculpat.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Lecturînd materialele cauzei se observă că, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 30 octombrie 2015, inculpatul a participat la cercetarea judecătorească, fiind pronunțat dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău în prezența participanților la proces. La fel, din procesul-verbal rezultă că inculpatul V.Dadu a fost înștiințat despre data pronunțării deciziei motivate – 30 octombrie 2015.

Ulterior, la 30 noiembrie 2015, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, inculpatul V.Dadu nu s-a prezentat la pronunțarea deciziei motivate (f.d.209). Totodată, din materialele cauzei rezultă că acestuia i-a fost expediată copia deciziei motivate la 30 noiembrie 2015, astfel fiind respectate prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală (f.d.225).

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Raportînd prevederile art.422 și art.231 Cod de procedură penală la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) împotriva deciziei instanței de apel expira la 30 decembrie 2015.

Astfel, inculpatul fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu a atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data cînd a fost pronunțată decizia motivată, cunoscînd despre acest fapt.

Conform materialelor dosarului, reieșind din ștampila de pe plic, inculpatul a înaintat recurs asupra deciziei instanței de apel la data de 25 ianuarie 2016, care a fost înregistrat în secția grefă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție la 27 ianuarie 2016, deci după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2), 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat sau declarat peste termen.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul V.Ropot în numele inculpatului ca fiind vădit neîntemeiat și de inculpatul V.Dadu, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui Dadu Valeriu, de către avocatul Ropot Veaceslav în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat, iar a inculpatului Dadu Valeriu, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 23 martie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu